

§ 128

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle hallituksen esitysluonnoksesta sairaala- ja päivystysverkkoa koskevan lainsäädännön muutoksista

HEL 2024-007372 T 03 00 00

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta sairaala- ja päivystysverkkoa koskevan lainsäädännön muutoksista ja erillisestä sosiaalipäivystystä koskevasta muistiosta:

"Lausunto esitysluonnoksesta

Esityksessä ehdotetaan muutoksia ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystoimintaa sekä leikkaustoimintaa koskevaan lainsäädäntöön. Jatkossa kullakin hyvinvointialueella olisi yksi nimetyllä paikkakunnalla sijaitseva yliopistollinen sairaala tai keskussairaala, jossa on monierikoisalaista ympärivuorokautista päivystystoimintaa. Uudella maalla HUS-yhtymä voisi päätöksensä perusteella ylläpitää tällaisia sairaaloita useammalla kuin yhdellä paikkakunnalla.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa erikoissairaanhoidon sairaaloiden ja ympärivuorokautisten päivystyspoliikkliniikoiden palveluverkkoa valtakunnallisesti siten, että se pystyy laadukkaasti, potilasturvallisesti ja kestävästi vastaamaan väestön palvelutarpeisiin. Esityksellä pyritään erityisesti turvaamaan henkilöstön ja erityisosaamisen riittävyyttä eri sairaaloihin ja muihin palveluihin keskittämällä vaativinta toimintaa yliopistollisiin sairaaloihin ja keskussairaaloihin. Tavoitteena on näin lisätä hoidon yhdenvertaisuutta, laatua ja vaikuttavuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta, kun henkilökunnan osaaminen on varmistettu ja toiminta on tasalaatuista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää esitettyjä lainsäädännön muutoksia asetettujen tavoitteiden kannalta oikean suuntaisina. Muutosten suorat vaikutukset Helsingissä ovat vähäisiä toisin kuin niillä lainsäädännössä erikseen mainituilla paikkakunnilla, joita muutokset erityisesti koskevat.

Esityksen perusteluissa sairaaloiden ja päivystystoiminnan muutoksilla aikaansaadaan 26,3 miljoonan euron säästö hyvinvointialuetalouteen vuodesta 2026 alkaen. Säästöpotentiaali valtakunnan tasolla on vaatimaton.

HUS-yhtymä on osana talouden sopeutusohjelmaa arvioinut palveluverkkoaan ja päätenyt siihen, että paras tapa turvata palvelut, varmistaa potilasturvallisuus ja mahdollistaa ammattihenkilöstön saatavuus on sairaaloiden profiilimuutokset. Arvioinnin tuloksena Lohjan ja Porvoon sairaalat profiloituvat tulevana vuosina päiväkirurgisiksi sairaaloiksi. Yhteispäivystys jatkuisi näissä sairaaloissa ennallaan, samoin kuin niin sanottu konservatiivinen vuodeosastotoiminta. Muutokset ovat ehdotetun valtakunnallisen sairaalaverkkouudistuksen lainsäädännön mukaisia, sillä HUS-yhtymälle jätetään toimivalta päättää kulloisenkin sairaalansa tarkemmasta roolista ja niiden työnjaosta toimintaympäristön muuttuessa, kunhan lainsäädännössä sairaalan toiminnalle säädetyt edellytykset muutoin toteutuvat.

Sosiaalipäivystys sairaalassa muistio

Hallitusohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on keventää normiohjausta. Tässä yhteydessä on pohdittu, olisiko sairaalassa toteutettavaa sosiaalipäivystystä normittava sosiaalihuoltolain 29 a §:n 1 momentti enää uudessa sote-järjestämismallissa syytä pitää voimassa vai tarjoaisiko sääntelyn keventäminen tai kumoaminen hyvinvointialueille nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa itse niihin ratkaisuihin, joilla sosiaalipäivystyksen ja terveydenhuollon päivystystoiminnan yhteensovittamista voitaisiin alueilla edistää.

Lautakunta näkee, että sairaaloiden terveystoimintajärjestäjien työkuva voidaan tarkastella vastaamaan nykyistä enemmän sairaalatoiminnan tarpeita."

Käsittely

Ennen asian käsittelyn aloittamista

- jäsen Samuel Adouchief ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 4 (palvelussuhdejääviys) mukaisesti

- jäsen Oula Silvennoinen ilmoitti olevansa esteellinen hallintolain 28.1 § kohdan 5 (yhteisöjääviys) mukaisesti

Jäsenet poistuivat kokouksesta ennen tämän asian käsittelyn aloittamista ja pysyivät poistuneena asian käsittelyn ajan. Varajäsenet eivät osallistuneet kokoukseen.

Asiassa tehtiin seuraavat vastaehdotukset:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Touko Niinimäki: Lausunnon viimeinen kappale muokataan seuraavanlaiseksi: "Lautakunta näkee, että sairaaloiden terveystoimintajärjestäjien työkuva voidaan tarkastella vastaamaan nykyistä enemmän sairaalatoiminnan tarpeita."

Kannattaja: Jäsen Kati Juva

Vastaehdotus 2:

Jäsen Matti Niiranen: Muokataan lausunnon ensimmäinen, toinen, neljäs ja toiseksi viimeinen kappale seuraavasti:

Lausunnon ensimmäinen kappale: sanan päivystystä tilalle sana päivystystoimintaa ja myöhemmin samassa kohdassa sana päivystystä pois ja tilalle sana päivystystoimintaa

Lausunnon toinen kappale: termin ympärivuorokautisten päivystysten tilalle termi ympärivuorokautisten päivystyspoliklinikoiden

Lausunnon neljäs kappale: sana päivystysten pois ja tilalle sana päivystystoiminnan

Lausunnon toiseksi viimeinen kappale: päivystyksessä sana korvataan sanalla päivystystoiminnan

Kannattaja: Jäsen Nea Nättinen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi yksimielisesti ilman äänestystä jäsen Touko Niinimäen vastaehdotuksen (Vastaehdotus 1).

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan varapuheenjohtaja Pentti Arajärvi teki seuraavan äänestys ehdotuksen:

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Jäsen Matti Niirasan vastaehdotuksen mukaan (Vastaehdotus 2)

1 äänestys

Jaa-äännet: 2

Laura Korpinen, Mikko Paunio

Ei-äännet: 9

Pentti Arajärvi, Kati Juva, Björn Månsson, Touko Niinimäki, Matti Niiranen, Nea Nättinen, Jussi Sahlberg, Laura Varjokari, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 2

Samuel Adouchief, Oula Silvennoinen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta hyväksyi jäsen Matti Niirasan vastaehdotuksen (Vastaehdotus 2) äänin 9 - 2 (2 poissa).

04.06.2024

Asia/8

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi hyväksytyjen vastaehdotusten osalta esittelijän ehdotuksesta poikkeavan lausunnon.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 09 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 21.5.2024
- 2 Lausuntopyyntö 21.5.2024, liite, Luonnos hallituksen esitykseksi sairaalat 21.5.2024
- 3 Lausuntopyyntö 21.5.2024, liite, Sosiaalipäivystys sairaalassa muistio 21.5.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon hallituksen esitysluonnoksesta sairaala- ja päivystysverkkoa koskevan lainsäädännön muutoksista ja erillisestä sosiaalipäivystystä koskevasta muistiosta:

"Lausunto esitysluonnoksesta

Esityksessä ehdotetaan muutoksia ympärivuorokautista terveydenhuollon päivystystä sekä leikkaustoimintaa koskevaan lainsäädäntöön. Jatkossa kullakin hyvinvointialueella olisi yksi nimetyllä paikkakunnalla sijaitseva yliopistollinen sairaala tai keskussairaala, jossa on monierikoisalaista ympärivuorokautista päivystystä. Uudellamaalla HUS-yhtymä voisi päätöksensä perusteella ylläpitää tällaisia sairaaloita useammalla kuin yhdellä paikkakunnalla.

Esityksen tavoitteena on vahvistaa erikoissairaanhoidon sairaaloiden ja ympärivuorokautisten päivystysten palveluverkkoa valtakunnallisesti siten, että se pystyy laadukkaasti, potilasturvallisesti ja kestävästi vastaamaan väestön palvelutarpeisiin. Esityksellä pyritään erityisesti turvaamaan henkilöstön ja erityisosaamisen riittävyttä eri sairaaloihin ja muihin palveluihin keskittämällä vaativinta toimintaa yliopistollisiin sairaaloihin ja keskussairaaloihin. Tavoitteena on näin lisätä hoidon yhdenvertaisuutta, laatua ja vaikuttavuutta sekä asiakas- ja potilasturvallisuutta, kun henkilökunnan osaaminen on varmistettu ja toiminta on tasalaatuista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta pitää esitettyjä lainsäädännön muutoksia asetettujen tavoitteiden kannalta oikean suuntaisina. Muutosten suorat vaikutukset Helsingissä ovat vähäisiä toisin kuin niillä lainsäädännössä erikseen mainituilla paikkakunnilla, joita muutokset erityisesti koskevat.

Esityksen perusteluissa sairaaloiden ja päivystysten muutoksilla aikaansaadaan 26,3 miljoonan euron säästö hyvinvointialuelouteen vuodesta 2026 alkaen. Säästöpotentiaali valtakunnan tasolla on vaatimaton.

HUS-yhtymä on osana talouden sopeutusohjelmaa arvioinut palveluverkkoaan ja päätenyt siihen, että paras tapa turvata palvelut, varmistaa potilasturvallisuus ja mahdollistaa ammattihenkilöstön saatavuus on sairaaloiden profiilimuutokset. Arvioinnin tuloksena Lohjan ja Porvoon sairaalat profiloituvat tulevana vuosina päiväkirurgisiksi sairaaloiksi. Yhteispäivystys jatkuisi näissä sairaaloissa ennallaan, samoin kuin niin sanottu konservatiivinen vuodeosastotoiminta. Muutokset ovat ehdotetun valtakunnallisen sairaalaverkkouudistuksen lainsäädännön mukaisia, sillä HUS-yhtymälle jätetään toimivalta päättää kulloisenkin sairaalansa tarkemmasta roolista ja niiden työnjaosta toimintaympäristön muuttuessa, kunhan lainsäädännössä sairaalan toiminnalle säädetyt edellytykset muutoin toteutuvat.

Sosiaalipäivystys sairaalassa muistio

Hallitusohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on keventää normiohjausta. Tässä yhteydessä on pohdittu, olisiko sairaalassa toteutettavaa sosiaalipäivystystä normittava sosiaalihuoltolain 29 a §:n 1 momentti enää uudessa sote-järjestämismallissa syytä pitää voimassa vai tarjoaisiko sääntelyn keventäminen tai kumoaminen hyvinvointialueille nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa itse niihin ratkaisuihin, joilla sosiaalipäivystyksen ja terveydenhuollon päivystyksessä yhteensovittamista voitaisiin alueilla edistää.

Lautakunta näkee sääntelyn vähentämisen tässä yhteydessä perusteltuna. Lisäksi voidaan tarkastella sairaaloiden terveys- ja sosiaalityöntekijöiden työnkuvaa vastaamaan nykyistä enemmän päivystyksellisen sosiaalityön tarpeita."

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia pyytää sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi terveydenhuoltolain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi (sairaalat). Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lisäksi kommentteja

04.06.2024

Asia/8

erillisestä sosiaalipäivystystä koskevasta muistiosta. Lausuntoa on pyydetty 6.6.2024 mennessä.

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 09 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 21.5.2024
- 2 Lausuntopyyntö 21.5.2024, liite, Luonnos hallituksen esitykseksi sairaalat 21.5.2024
- 3 Lausuntopyyntö 21.5.2024, liite, Sosiaalipäivystys sairaalassa muistio 21.5.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano